สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 1200
วันที่ 13 ก.พ. 2561 เวลา 8:40

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๖๐๒.๒/๗ ๓๘

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ความช่วยเหลือให้เปล่าจากรัฐบาลญี่ปุ่น Grant Aid "Economic and Social Development Programme" (Counterterrorism and Public Security)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๗๑๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสารความตกลงระดับรัฐบาล Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างเอกสารย่อย Agent Agreement และ Banking Arrangement พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ส่งเรื่องการทำข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นว่าด้วยความช่วยเหลือแบบให้เปล่า Grant Aid "Economic and Social Development Programme" (Counterterrorism and Public Security) คืนกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารย่อยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานลงนามให้ชัดเจน และพิจารณาทบทวนเอกสาร Agreed Minutes on Procedural Details ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นไม่สอดคล้องกับกระทรวงการต่างประเทศ ก่อนการนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องดังกล่าวมาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. <u>เรื่องเดิม</u>

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยได้แจ้งว่า รัฐบาลญี่ปุ่นจะให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า Grant Aid "Economic and Social Development Programme" วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะการเสริมสร้าง

/ศักยภาพ...

ศักยภาพในการต่อต้านการก่อการร้ายและความมั่นคงแห่งรัฐ (Counterterrorism and Public Security) โดยการจัดซื้อจัดหาสินค้าและบริการจากประเทศญี่ปุ่นในวงเงิน ๒๐๐ ล้านเยน (ประมาณ ๖๐ ล้านบาท)

๑.๑.๒ ต่อมารัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติคำขอของกองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งขอรับการสนับสนุนชุดเครื่องมือจดจำและตรวจสอบบุคคลเฝ้าระวังทางความมั่นคง และได้ส่งร่างเอกสารความตกลง Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions และเอกสารย่อย Agent Agreement และ Banking Arrangement มาเพื่อฝ่ายไทยพิจารณา

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ เรื่องความช่วยเหลือให้เปล่า Non-Project Grant Aid (NPGA) ในด้าน Provision of Japanese SME's Products และด้าน Provision of Japanese Next-Generation Vehicle วงเงินด้านละ ๕๐๐ ล้านเยน รวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ล้านเยน เห็นชอบร่าง Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions โดยอนุมัติให้อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศลงนามในเอกสารความตกลงทั้งสามฉบับดังกล่าว และมอบหมายให้กรมความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นตัวแทนหน่วยงานราชการไทยที่ได้รับอนุมัติ NPGA ลงนามในเอกสารย่อย ได้แก่ Agent Agreement และ Banking Arrangement

๒. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

๒.๑ ร่างเอกสาร Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details ก่อให้เกิดพันธกรณีและเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม แต่ไม่เข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา (ยืนยันตามความเห็นเดิมของกระทรวงการต่างประเทศที่มีต่อร่างเอกสาร Agreed Minutes on Procedural Details ว่าเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นแย้งมา)

๒.๒ ร่าง Record of Discussions ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ แต่เป็นเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการที่จำเป็นของฝ่ายไทยเพื่อป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลผูกพันในทางนโยบายต่อรัฐบาลไทย จึงควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒.๓ ร่างเอกสารย่อย Agent Agreement และ Banking Arrangement ไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ แต่เนื่องจากการจัดทำเอกสารทั้งสองนี้เป็นเงื่อนไขในการดำเนินการตามพันธกรณีของความตกลงหลัก ได้แก่ Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ อีกทั้งร่าง Agent Agreement มีบทบัญญัติที่ให้ใช้อนุญาโตตุลาการ จึงควรเสนอขอความเห็นชอบคณะรัฐมนตรีเพื่อเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการเอาไว้

๓. <u>ความเร่งด่วนของเรื่อง</u>

ฝ่ายญี่ปุ่นขอให้ลงนามในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เนื่องจากเป็นความช่วยเหลือของ

/ปีงบประมาณ...

ปีงบประมาณญี่ปุ่น ๒๕๕๙ (๑ เมษายน ๒๕๕๙ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐) และได้รับการขยายเวลาออกไปอีก ๑ ปี (๑ เมษายน ๒๕๖๐ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๑) และเมื่อลงนามแล้ว ฝ่ายญี่ปุ่นต้องมีกระบวนการภายในเพื่อโอนเงินช่วยเหลือได้ทันสิ้นปีงบประมาณญี่ปุ่น

๔. <u>สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย</u>

๔.๑ ญี่ปุ่นมีนโยบายให้ความสำคัญกับการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศและในภูมิภาค รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนในไทยและจากต่างประเทศตลอดจนเศรษฐกิจในวงกว้างอันสืบเนื่องจากภัยคุกคามดังกล่าว โดยการให้ความช่วยเหลือให้เปล่านี้ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยได้ประสานโดยตรงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานผู้รับเพียงหน่วยงานเดียว

๔.๒ ร่างเอกสารที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

๔.๒.๑ ร่าง Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details เป็นเอกสารความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญี่ปุ่นเกี่ยวกับการรับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น โดยมีเงื่อนไข กล่าวคือ รัฐบาลไทยจะต้องจัดซื้อสินค้าซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการต่อต้านการก่อการร้ายและความมั่นคงแห่งรัฐ รวมถึงสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง การขนส่ง การซ่อมบำรุง และการใช้งานอุปกรณ์เท่านั้น และมีพันธกรณีที่รัฐบาลไทยต้องดำเนินการตามในการรับเงินช่วยเหลือและจัดซื้อสินค้า อาทิ การเปิดบัญชีกับธนาคารญี่ปุ่น การยกเว้นภาษี การจัดทำรายงานเกี่ยวกับบัญชี

๔.๒.๒ ร่าง Record of Discussions เป็นเอกสารที่บันทึกความเข้าใจของผู้แทนฝ่ายญี่ปุ่นและฝ่ายไทยเกี่ยวกับการดำเนินมาตรการที่จำเป็นของฝ่ายไทยเพื่อป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องตามร่าง Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details

๔.๒.๓ ร่าง Agent Agreement จัดทำขึ้นตามพันธกรณีในข้อ ๒ (๒) ของร่าง Agreed Minutes on Procedural Details ซึ่งกำหนดให้ผู้รับเงิน (สำนักงานตำรวจแห่งชาติในนามของรัฐบาลไทย) ว่าจ้าง Japan International Cooperation System (JICS) เป็นตัวแทนในการจัดหาสินค้าและบริการ โดยจะต้องจัดทำสัญญาว่าจ้างภายใน ๓ เดือน หลังจากวันที่ Exchange of Notes มีผลบังคับใช้ เนื้อหาหลัก ๆ เป็นการกำหนดขอบเขตของการบริการ ค่าจ้าง วิธีการจ่ายเงิน และเป็นเอกสารทางกฎหมายที่ควรพิจารณาส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาตรวจก่อนการลงนามตามนัยมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

๔.๒.๔ ร่าง Banking Arrangement เป็นข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับ Bank of Tokyo - Mitsubishi UFJ, Ltd. (BTMU) ซึ่งจัดทำขึ้นตามพันธกรณีในข้อ ๓ (๑) ของ Exchange of Notes ซึ่งกำหนดให้ผู้รับเงินต้องเปิดบัญชีเงินฝากสกุลเยนกับธนาคารญี่ปุ่นภายใน ๑๔ วัน หลังจากวันที่ Exchange of Notes มีผลบังคับใช้ และจะต้องแจ้งรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นลายลักษณ์อักษรว่า ได้เปิดบัญชีแล้วภายใน ๗ วันหลังจากวันที่เปิดบัญชี โดยมีเนื้อหาหลัก ๆ เป็นการกำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขในการเปิดบัญชีธนาคาร วิธีการจ่ายเงินจากบัญชี การจ่ายค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้กับ BTMU และเป็นเอกสารทางกฎหมายที่ควรพิจารณาส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาตรวจก่อนการลงนามตามนัยมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓

/๕. <u>รายงาน</u>...

๕. <u>รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ</u>

-

๖. <u>ผลกระทบ</u>

ความช่วยเหลือให้เปล่าดังกล่าวจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของรัฐบาลไทยในการต่อต้านการก่อการร้ายและสนับสนุนมาตรการด้านความมั่นคงของประเทศไทย และส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาและขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวม อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมิตรประเทศทั้งสองในการดำเนินงานความร่วมมือทางวิชาการต่อไป

๗. <u>ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา</u>

หน่วยงานที่ได้รับอนุมัติความช่วยเหลือให้เปล่า คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะประสานงานกับฝ่ายญี่ปุ่น เพื่อดำเนินการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์และนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป รวมทั้งรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นที่ไม่ครอบคลุมโดยเงินช่วยเหลือให้เปล่า เช่น ค่าธรรมเนียมธนาคารในอัตรา ๐.๐๕% ของเงินช่วยเหลือทั้งหมด คือ ๐.๐๐๐๕ x ๒๐๐ ล้านเยน = ๑๐๐,๐๐๐ เยน หรือประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น ค่าธรรมเนียมคลังสินค้า ณ ท่าเรือของไทย

๘. <u>ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u>

๘.๑ กองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แจ้งไม่ขัดข้องในหลักการและไม่มีความเห็นเพิ่มเติมในสาระสำคัญของร่างเอกสาร Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions

๘.๒ กรมสนธิสัญญาและกฎหมายไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะและถ้อยคำของร่างเอกสารทั้ง ๕ ฉบับ และเห็นควรให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาก่อนการลงนามในเอกสารดังกล่าวตามข้อ ๒ รวมทั้งเห็นควรพิจารณาส่งร่าง Agent Agreement และ Banking Arrangement ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาตรวจก่อนการลงนามตามนัยมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามข้อ ๔

๙. <u>ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง</u>

ร่าง Exchange of Notes กำหนดให้รัฐบาลไทยอำนวยความสะดวกและสิทธิพิเศษในการนำเข้าหรือจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการภายใต้ความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ทั้งนี้ ประเทศไทยสามารถดำเนินการได้ตามความตกลงดังกล่าว เนื่องจากมีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องรองรับไว้แล้ว ได้แก่ พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๘)

/๑๐. <u>ข้อเสนอ</u>...

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเสนอ ดังนี้

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่าง Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑๐.๒ ขออนุมัติให้อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในเอกสาร Exchange of Notes, Agreed Minutes on Procedural Details และ Record of Discussions

๑๐.๓ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่อธิบดีกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย สำหรับการลงนามในเอกสาร Exchange of Notes และ Agreed Minutes on Procedural Details

๑๐.๔ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารย่อย Agent Agreement และ Banking Arrangement ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ รวมทั้งมอบหมายให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับความช่วยเหลือให้เปล่าและเป็นหน่วยงานปฏิบัติของฝ่ายไทยลงนามในเอกสารย่อยดังกล่าว สำหรับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ความช่วยเหลือต่อไป

๑๐.๕ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างทั้ง ๕ ฉบับดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่เนื้อหาสาระสำคัญก่อนการลงนาม ขอให้สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมัตถ์วินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

อนุมัติ

พลเอก
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กราบเรียน นรม.
.....รก.-๐๗.....แจ้งว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ตาม ม.9 แห่ง พรฎ. ว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ และขอให้นำเสนอ ครม. เป็นวาระจร ในวันที่.....๑๒ ก.พ. ๖๑.....
หากเห็นชอบด้วย ขอได้โปรดอนุมัติให้เสนอ ครม. พิจารณาเป็นวาระจร ตามที่.....ถก.-๐๙.....เสนอ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวะวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

พลเอก
(วิลาศ อรุณศรี)
ลธน.

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
โทร ๐ ๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๔๑๐๑๖
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๓๕๗
E-mail: subhawees@hotmail.com